

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania M. N.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o ponowne ustalenie właściwego ustawodawstwa,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 20 marca 2019 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 października 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 października 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację ubezpieczonego M. N. od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 9 stycznia 2017 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. o ponowne ustalenie właściwego ustawodawstwa.

Decyzją z dnia 21 marca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na art. 83a ust. 1 i 3, art. 83b i art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 61a i art. 180 k.p.a., odmówił M. N. wszczęcia postępowania wyjaśniającego w sprawie ustalenia od 1 października 2009 r. ustawodawstwa właściwego w związku z prowadzeniem działalności na własny rachunek na terytorium Polski i równoczesnym posiadaniem umów o pracę zawartych z pracodawcą na terytorium Wielkiej Brytanii wskazując, iż nie przedstawił żadnych nowych okoliczności faktycznych oraz żadnych nowych

dowodów w sprawie, które nie zostały przeprowadzone przed organem rentowym oraz Sądem, jak też nie uprawdopodobnił okoliczności przedstawionych we wniosku.

W ocenie Sądu Okręgowego przedstawione przez odwołującego wydruki ze stron internetowych firm, nie dawały podstaw do wznowienia postępowania w sprawie ustalenia ustawodawstwa właściwego. Takim dokumentem byłby druk E101/A1 wydany przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową, stwierdzający, iż M. N. podlega ustawodawstwu brytyjskiemu w zakresie zabezpieczenia społecznego od dnia 1 listopada 2009 r. jednakże brytyjska instytucja ubezpieczeniowa odmówiła wydania przedmiotowego druku i fakt ten stał się podstawą do ustalenia w decyzji z dnia 21 kwietnia 2015 r. że wobec ubezpieczonego począwszy od 1 października 2009 r. właściwe jest ustawodawstwo polskie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego warunkiem umożliwiającym ponowne rozpoznanie sprawy jest przedłożenie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, mających wpływ na prawo lub świadczenie, zaś w sytuacji, gdy ponowne ustalenie odbywa się na wniosek zainteresowanego, na osobie tej spoczywa przedłożenie owych dowodów lub ujawnienie okoliczności. Przyjął, że skarżący do złożonego wniosku nie dołączył jakichkolwiek nowych dowodów, jak też nie ujawnił żadnych okoliczności istniejących przed wydaniem prawomocnej decyzji, potwierdzających, iż w spornym okresie właściwe dla niego było ustawodawstwo brytyjskie. Tego rodzaju przymiotów nie sposób przypisać dokumentom złożonym wraz z odwołaniem od kontrolowanej decyzji, z których wynika jedynie, iż wskazane w nich podmioty w podanych okresach rzeczywiście funkcjonowały. Nie czyni także zadość omawianemu obowiązkowi zgłoszony przed Sądem pierwszej instancji, a następnie powtórzony w apelacji, wniosek odwołującego dotyczący zwrócenia się o stosowne informacje do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej, która w piśmie z dnia 12 sierpnia 2014 r. stanowczo wskazała, iż nie wydała M. N. formularza A1 stwierdzającego zastosowanie ustawodawstwa brytyjskiego w zakresie zabezpieczenia społecznego, ponieważ nie daje wiary, iż był on zatrudniony na terenie Wielkiej Brytanii w M. Ltd., W. Ltd. i B. Ltd.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów postępowania mających istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia: art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c.

Na zasadzie art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na jej oczywiste uzasadnienie. W jego ocenie wniosek ten uzasadnia zarówno charakter naruszonych przepisów prawnych, a w szczególności ich podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sytuacji prawnej, w której znalazł się ubezpieczony, jak również rodzaj naruszeń, których dopuścił się Sąd, a który zdaniem skarżącego jest rażący.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

W pierwszej kolejności zauważyć należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, LEX nr 2009500; z dnia 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15, LEX nr 2015640; z dnia 24 września 2015 r., II PK 27/15, LEX nr 2019527). W świetle powyższego za nieprawidłowe

należy uznać zawarcie przez skarżącego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w uzasadnieniu skargi.

Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, LEX nr 2156603). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2015 r., II PK 112/15, LEX nr 2025780).

Dla stwierdzenia, że w sprawie tak rozumiana przesłanka wystąpiła skarżący powinien był wskazać konkretne, naruszone przez sąd przepisy, a także powinien był przytoczyć odpowiednie argumenty wyjaśniające, dlaczego te przepisy zostały, jego zdaniem, w tak ewidentny sposób naruszone (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2018 r., I CSK 42/18, LEX nr 2508120). W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wskazał w naruszeniu jakich przepisów upatruje oczywistej zasadności skargi. Nie podał bliżej na czym owa oczywista zasadność miałaby polegać, powołując się jedynie na "charakter naruszonych

przepisów prawnych, a w szczególności ich podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sytuacji prawnej w której znalazł się ubezpieczony, jak również rodzaj naruszeń, których dopuścił się Sąd". Posłużenie się tego rodzaju zwrotem nie spełnia przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.